

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

PREPREČIMO IZGUBO NAŠE PRIHODNOSTI Z OHRANJANJEM BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Avtorji: Lenassi Katja,

Starešinič Kristina,

Vesel Jošt

Mentorica: as. Erjavšek Martina

April, 2018

KAJ JE BIODIVERZITETA?

- ▶ Biodiverziteta ali botska raznovrstnost
- ▶ Temelj življenja človeštva na Zemlji
- ▶ Nanaša se na vrste, njene genske lastnosti in ekosisteme:
  - vrstna pestrost
  - genska pestrost
  - ekosistemski pestrost
- ▶ Sprememba biodiverzitete zaradi degradacije okolja in naravnih katastrof

- ▶ V zgodovini že pet velikih izumrtij vrst, grozi nam šesto večje izumrtje
- ▶ Do leta 2050 naj bi izumrlo 30% vseh vrst, na leto 140.000 vrst
- ▶ Upad biodiverzitete vodi v to, da bomo v prihodnosti pridelali veliko manj hrane, kot bi je potrebovali za preživetje

BIODIVERZITETA IN NJEN POMEN

- ▶ Intrinzična vrednost – vrednota sama po sebi
- ▶ Čiščenje vode in zraka
- ▶ Biološka reprodukcija
- ▶ Proizvodnja kisika
- ▶ Stabilizacija in ohranjanje delovanja ekosistemov

Ohranjanje pestrosti

Možnost izrabe naravnih virov

GROŽNJE BIODIVERZITETI

- ▶ Invazivne vrste
- ▶ Pojav specifičnih antropogenih ekosistemov – urbani ekosistemi, agroekosistemi
- ▶ Drobiljenje ekosistemov
- ▶ Manjšanje populacij
- ▶ Onesnaževanje okolja
- ▶ Okoljske katastrofe
- ▶ Človek

OHRANJANJE BIODIVERZITETE

- ▶ Ohranjanje habitatnih tipov
- ▶ Zavarovana območja (Narodni parki,...)
- ▶ Projekti (Natura 2000)
- ▶ Subvencije kmetom, ki pomagajo pri ohranjanju biotske pestrosti
- ▶ Genske banke
- ▶ Semeske knjižnice

natura 2000

EUROPEAN COMMISSION NATURE AND BIODIVERSITY NEWSLETTER

SEMENSKA BANKA

- ▶ **Svalbard** na norveškem otoku Spitsbergen
- ▶ 120 m dolga utrdba zavrtana v goru peščenjaka, v permafrostu
- ▶ Ustvarjena na željo znanstvenikov
- ▶ **Preprečiti izgubo biotske pestrosti**
- ▶ Kot **nepropustni naravni zmrzovalnik**
- ▶ V primeru naravnih in jedrskih katastrof naj bi zavaroval za človeka pomembna semena

- ▶ **pravilno posušena in zmrznjena semena**
- ▶ **Nizke temperature** skalnih sten (-15°C)
- ▶ **Ustrezna lokacija**
- ▶ **vojaška aktivnost prepovedana**
- ▶ **Dostopnost**
- ▶ **Slovenija hrani okoli 22460 semen**

SEMENSKA KNJIŽNICA

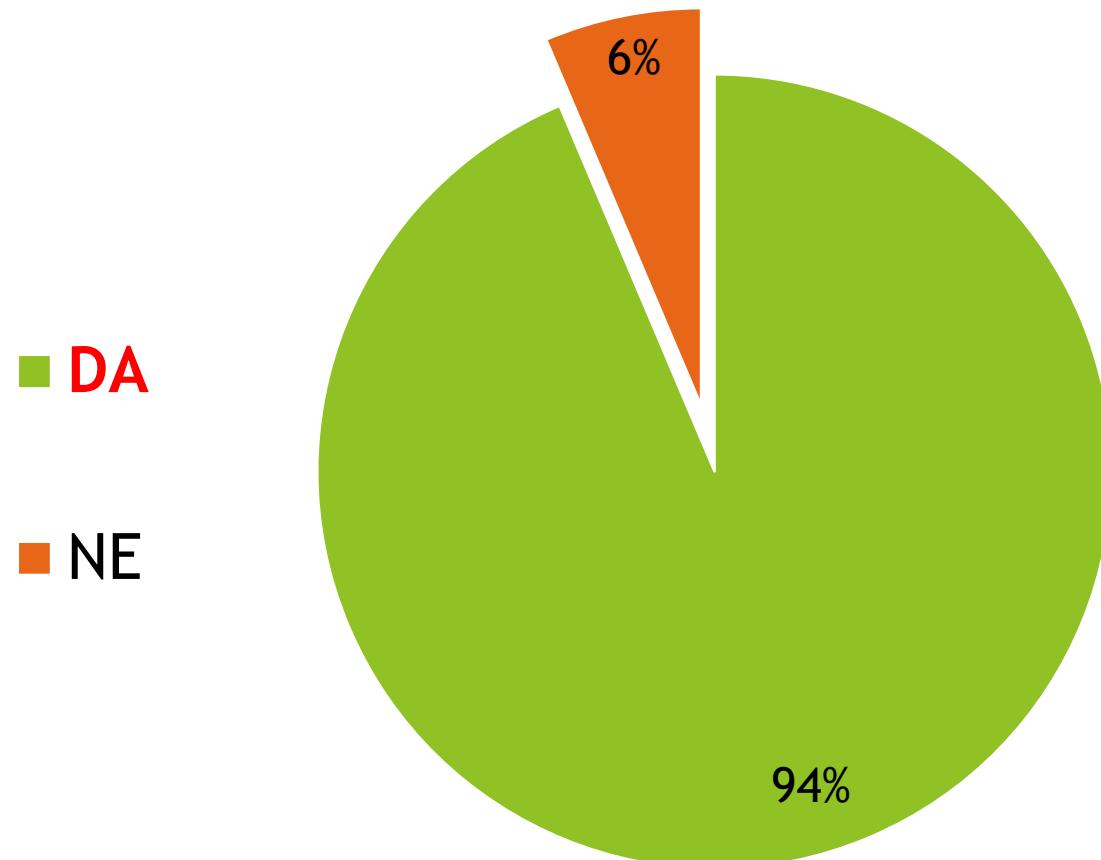
- ▶ Alternativni pristop ohranjanja biotske pestrosti pri nas
- ▶ V okviru **društva Varuh semen**
- ▶ **Zbira, hrani in katalogizira rastlinski semenski in sadni material**
- ▶ **Ohranjanje kmetijskih rastlin**
- ▶ Omogoča izmenjavo semen med posamezniki, kmeti, vrtičkarji,
- ▶ **Spodbuja varovanje, ohranjanje in ponovno kultiviranje avtohtonih vrst**

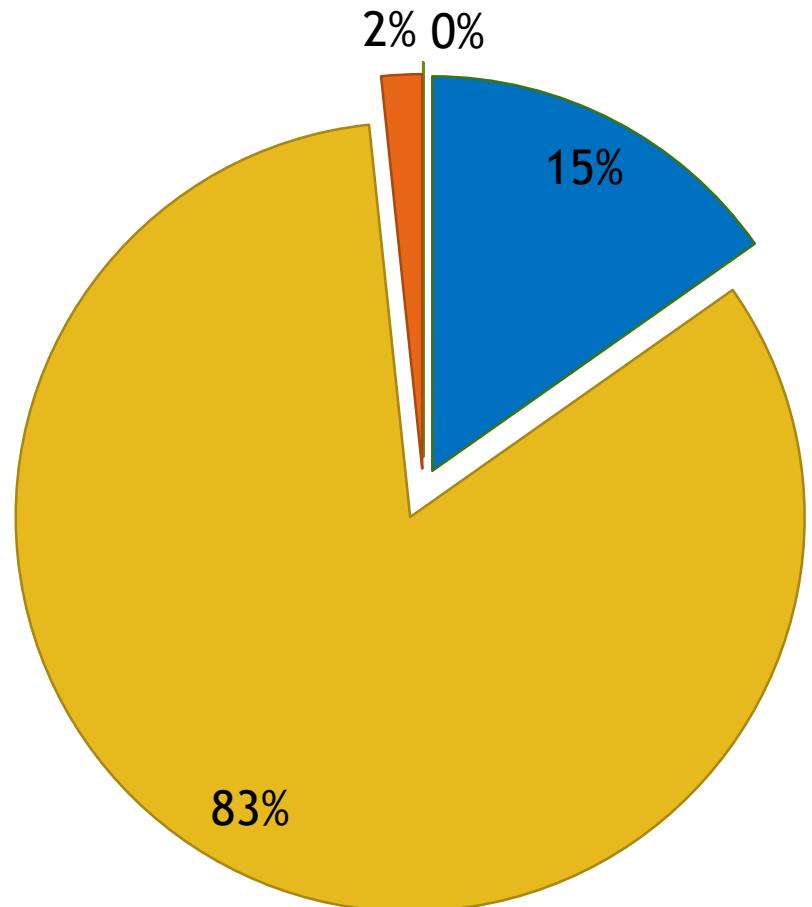
REZULTATI ANKETE

- ▶ Sodelovalo je **88 anketirancev**
- ▶ Starost : od 20 let naprej
- ▶ **74% ženske   26% moški**
- ▶ Večina po izobrazbi opravljena sredna šola ali več

► 1. Ali je pojem biodiverzitete enak besedni zvezi biotska raznovrstnost?

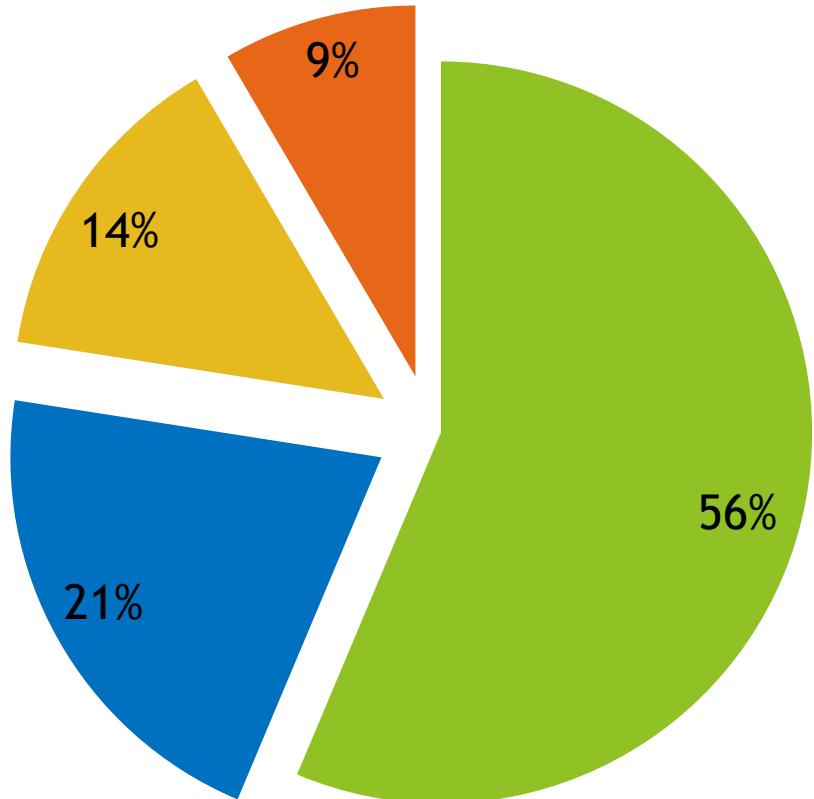

► 2. Kaj pomeni izraz Biodiverziteta?

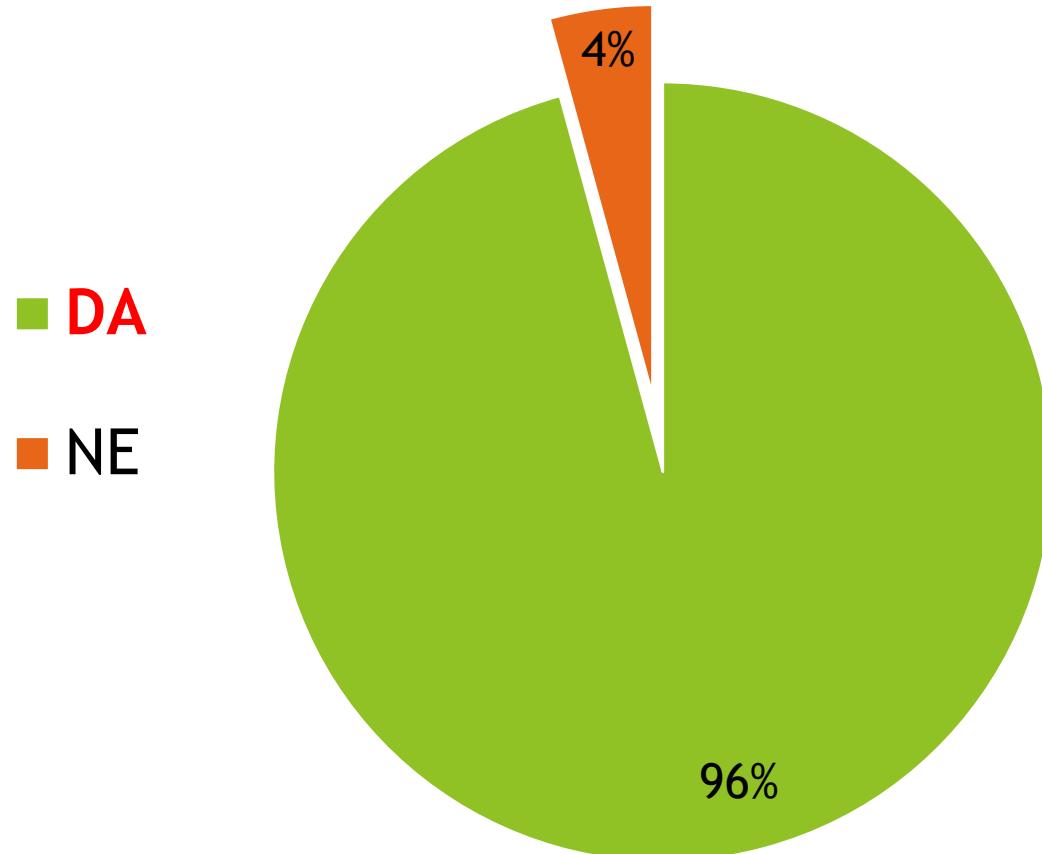
- Stopnja ranolikosti med živalskimi vrstami.
- Stopnja raznolikosti med rastlinskimi vrstami.
- **Stopnja raznolikosti vseh oblik življenja.**
- Stopnja raznolikosti med ljudmi in živalmi.

► 3. Kaj nam, kot potrošnikom omogoča biodiverziteta?

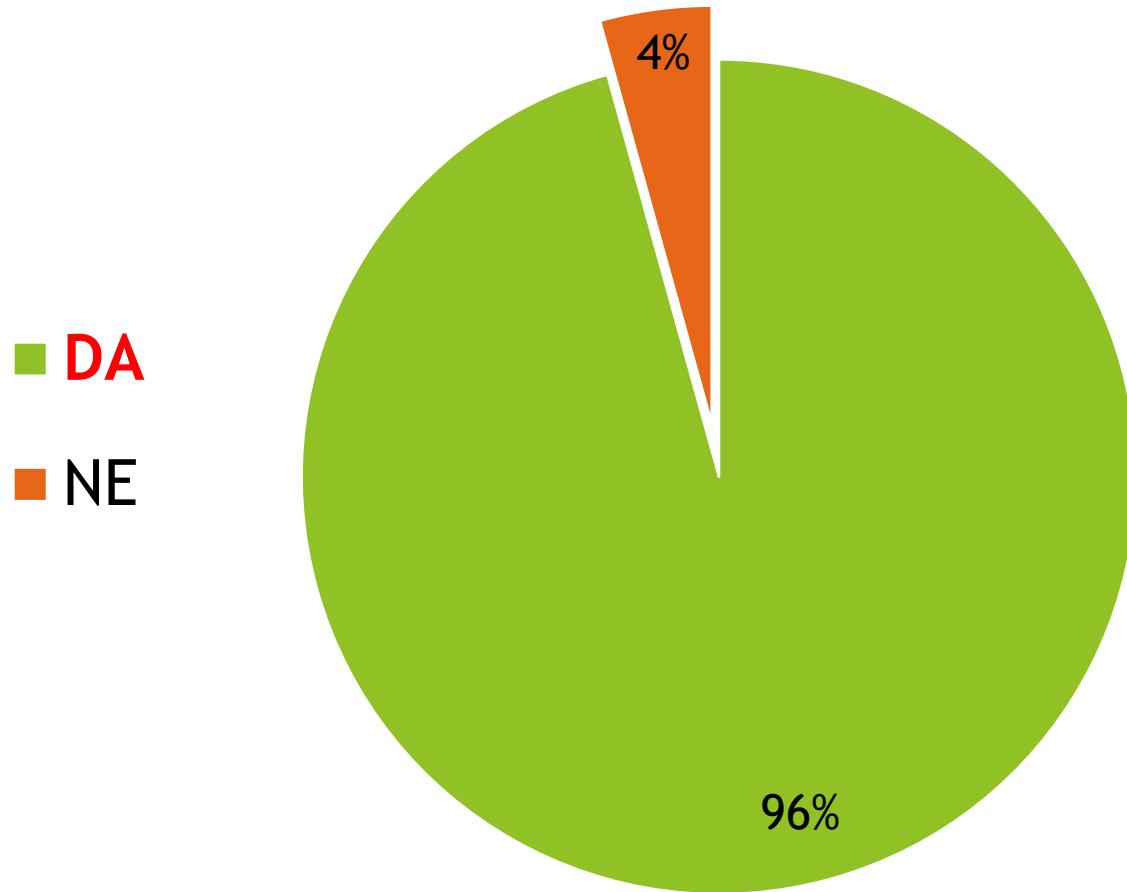

- Pestro izbiro sadja in zelenjave v trgovinah.
- Prostor za bivanje in rekreacijo.
- Omogoča farmacevtsko industrijo.
- **Omogoča nam celostno izrabo bioloških virov (prostor, hrano, turizem, sredstva).**

► 4. Ali biodiverziteta vpliva tudi na nas?

► 5. Ali je pomembno da ohranjamo biodiverziteto?

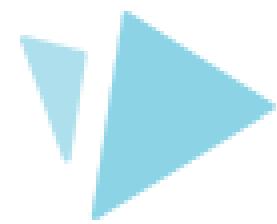

6. Na kakšen način ohranjamо biodiverziteto?

- *Biodiverziteta je stopnja varovanja vseh oblik življenja. Omogoča nam ekosistemski storitve, vire in prostor za življenje in še veliko drugih stvari. Skozi zgodovino smo imeli 5 velikih izumrtij vrst, raziskave pa kažejo na to, da smo na pragu šestega velikega izumrtja. Na kakšen način ti varuješ biološko raznovrstnost?*
- ❖ Varčevanje z elektriko
  - ❖ Ločevanje odpadkov
  - ❖ Vegetarjanstvo
  - ❖ Vožnja z javnimi prevoznimi sredstvi
  - ❖ Samooskrbovanje s kmetijstvom, vrtičkanjem
  - ❖ Uživanje lokalne hrane
  - ❖ Odpovedujem se vsakodnevnom uživanju mesa

- Ali si se pripravljen odpovedati nekaterim »razvadam« za ohranjanje biotskeraznovrstnosti? Katerim?
- ❖ Vegetarjanstvo.
  - ❖ Nebi vsak dan jedel mesa.
  - ❖ Škropljenje rastlinskih vrst, uporaba pesticidov.
  - ❖ Lov na živali.
  - ❖ Vožnji z osebnim avtomobilom.
  - ❖ Nepotrebna uporaba plastičnih vrečk.
  - ❖ Moram se biti pripravljen odpovedati! Vsi bi se morali biti. Le to nas bo rešilo. Spremeniti celoten stil življenja naše družbe.

VideoScribe

Viri in literatura

- ▶ https://www.program-podezelja.si/images/ZLO%C5%BDENKA_Biotska_raznovrstnost_s_kmetijstvom_in_za_kmetijstvo.pdf
- ▶ <http://www.ekosola.si/uploads/2010-08/Jedilnik%20za%20spremembo.pdf>
- ▶ <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LJU1EZNJ/3b224dab-ade8-4080-998e-1542618b9ea9/PDF>
- ▶ <http://ekoci.si/ekoci/ekoci-si/sadimo/semenska-banka/>
- ▶ <http://brazde.org/?p=57>
- ▶ <https://www.rtvslo.si/svet/norveska-posodablja-semensko-banko-svalbard/422877>